

Периодътъ отъ 1353 г. до 1366 г. за българската история е съвсѣмъ тъменъ. Завоевателнитѣ акции на турцитѣ срѣщу България се почватъ отъ 1361 г., но до 1366 г. ний нѣмаме никакви положителни данни за българска отбрана начело царь срѣщу тия акции. Александъръ е прѣживѣлъ първитѣ турски завоевания въ южна България, но нито история, нито прѣдания ни го посочватъ като изриченъ вождъ на окаения си народъ срѣщу страшнитѣ побѣдители. Даже Шишманъ, ако се прѣдположи, че до смъртъта на баща си (1365 г.) не е билъ официаленъ владѣтель на България, защото прѣзъ 1364 година Александъръ защищава черноморскитѣ ни градове срѣщу Палеологъ, тоя Шишманъ, казваме, е билъ сюзерененъ владѣтель само една година. Той влиза въ числото на турскитѣ васали още прѣзъ 1366 год.

Наслѣдникътъ на Сюлейманъ, Мурадъ, слѣдъ редъ побѣди надъ византийцитѣ, взема Чорлу, Аркадиополъ (днесъ Люле-Бургасъ), Демотика и Одринъ (1361 год.). На първо врѣме той избира за резиденция Демотика и оставя военачалника си Лалашахинъ съ нуждната войска въ Одринъ, откъдѣто да продължава завоеванията, вече върху българска територия. Отъ тоя моментъ се почватъ смъртоноснитѣ удари надъ българитѣ и падането на по-голѣмата частъ отъ южна България още при живота на самия Александъръ. Началото на провалянето ни подъ турцитѣ се покрива съ мракъ и мизерия. Александъръ, ако и живъ, изчезва отъ сцената (до 1365 г.), и прѣдъ насъ се мѣркатъ мършавитѣ сѣнки на братоубийственитѣ му синове.

Вѣроятно е, че мъглявитѣ ни прѣдания около първитѣ български отбрани срѣщу турцитѣ, съсрѣдоточени въ името „царь Иванъ Шишманъ“, ще визиратъ и името „царь Иванъ Александръ“. Мжчно бихме допуснали да не е останало нѣщо за смъртъта на послѣдния, който, ако и да не е падналъ въ бой срѣщу турцитѣ, ще е свършилъ живота си при не тѣй нормални условия. Прѣзъ 1364 год. той води отбраната на Месемврия срѣщу Палеологъ и слѣдъ това изчезва окончателно отъ сцената...! Че войскитѣ му сж участвували въ бой срѣщу турцитѣ—това се види отъ синодика, дѣто се разправя за двама негови висши сановници, които били убити за „вѣрата“ на своя господарь.